

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Τάξη Δ'

Βιβλίο αξιολόγησης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Δ' δημοτικού

Βιβλίο αξιολόγησης

Συγγραφή: Μαριλένα Παντζιαρά
Νίτσα Κυριακίδου
Χρίστος Παρπούνας
Δέσπω Γιαννακίδη - Παντζιαρίδη
Αγάθη Πίτσιλλου

Εικονογράφηση: Άντρη Σάββα

Ηλεκτρονική σχεδίαση
εικόνων και σχημάτων: Χρίστος Παρπούνας

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ

Ενδοτμηματική Επιτροπή Μαθηματικών: Α. Κωνσταντινίδης, Α. Μυτιληναίος, Α. Παπαντωνίου, Μ. Κουτσιδης, Α. Πολυδώρου, Γ. Παπαδόπουλος, Π. Νικολάου, Γ. Μούσκος, Σ. Γεωργιάδης, Γ. Μακρίδης(ΠΙ), Α. Αντωνίου (ΠΙ), Μ. Μήτρου (ΠΟΕΔ)

Επιστημονικοί σύμβουλοι: Δρ. Γ. Φιλίππου
Αναπληρωτής καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου
Δρ. Κ. Χρίστου
Επίκουρος καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου

Επιστημονικός έλεγχος: Α. Κωνσταντινίδης
Πρώτος Λειτουργός Εκπαίδευσης
Πρόεδρος Ενδοτμηματικής Επιτροπής Μαθηματικών

Εποπτεία εικονογράφησης: Α. Κουρτέλλας
Επιθεωρητής Τέχνης

Γλωσσική επιμέλεια: Ν. Πενταράς, Ελ. Χατζηγιάννη

Ηλεκτρονική σελίδωση: Χρ. Παρπούνας

Επιμέλεια έκδοσης: Χρ. Παρπούνας

Γενικός συντονισμός: Α. Θεμιστοκλέους

Εποπτεία: Μ. Θεοδώρου
Πρώτος Λειτουργός Εκπαίδευσης

Γενική εποπτεία: Μ. Σταυρίδης
Διευθυντής Δημοτικής Εκπαίδευσης

Έκδοση πρώτη: 1998

Έκδοση 2007: Προσαρμοσμένη στην εισαγωγή του ευρώ*

Έκδοση 2008: Βελτιωμένη*

Εκτύπωση: Litho Web Ltd

© Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού Κύπρου
ISBN 978-9963-0-1303-6
Set: ISBN 978-9963-0-1162-9

* Οι διορθώσεις και αναπροσαρμογές έγιναν από την εκάστοτε
Ενδοτμηματική Επιτροπή και τους Σύμβουλους Μαθηματικών.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τα Μαθηματικά αποτελούν μέρος της καθημερινής ζωής του ανθρώπου. Στο σύγχρονο κόσμο αποκτούν ακόμα μεγαλύτερη σημασία αφού η εξέλιξη της τεχνολογίας απαιτεί την ανάπτυξη των μαθηματικών δεξιοτήτων του ανθρώπου από τη μικρή ηλικία, για να μπορέσει να ανταποκριθεί στο νέο τρόπο ζωής που είναι αποτέλεσμα αυτής της εξέλιξης.

Τα Μαθηματικά είναι το κλειδί για τη μελέτη ενός μεγάλου αριθμού θεμάτων που ανήκουν σε άλλες επιστήμες. Βοηθούν στην ακριβή περιγραφή σχέσεων που πηγάζουν από τον πειραματισμό και την έρευνα σε επιστήμες όπως η Φυσική, η Χημεία, τα Οικονομικά, η Ψυχολογία, η Κοινωνιολογία.

Επιδίωξη των Μαθηματικών στο Δημοτικό Σχολείο είναι, πέρα από την κατανόηση βασικών μαθηματικών εννοιών, η ανακάλυψη σχέσεων μεταξύ των εννοιών αυτών με απώτερο σκοπό την καλλιέργεια της κριτικής και δημιουργικής σκέψης του μαθητή. Αναμένεται να αποκτήσει ο μαθητής την ικανότητα να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τις σχέσεις αυτές και σε συνδυασμό με τη χρήση των σχετικών μαθηματικών συμβόλων να αντιμετωπίζει προβλήματα της καθημερινής ζωής. Η χρησιμοποίηση των Μαθηματικών στη μετάδοση πληροφοριών έχει αποκτήσει τα τελευταία χρόνια ιδιαίτερη σημασία ύστερα από την ευρεία χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών στις καθημερινές δραστηριότητες του ανθρώπου.

Η νέα σειρά των βιβλίων Μαθηματικών στηρίζεται στην ορθή αντίληψη ότι η μαθηματική εκπαίδευση πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπου οι οποίες διαφοροποιούνται και πολλαπλασιάζονται μέσα σε έναν κόσμο που μεταβάλλεται με γοργούς ρυθμούς.

Στα βιβλία της Δ' τάξης μετουσιώνεται σε πράξη το περιεχόμενο της αντίληψης αυτής. Με δεδομένο ότι στις τρεις πρώτες τάξεις ο μαθητής έχει κάνει κτήμα του αρκετές έννοιες και δεξιότητες, ο μαθητής της Δ' τάξης καλείται να ταξινομήσει δεδομένα και να ανακαλύψει σχέσεις οι οποίες θα τον βοηθήσουν να οδηγηθεί σε λύσεις μιας μεγάλης ποικιλίας προβλημάτων. Μέσα από τις διαδικασίες αυτές επιτυγχάνεται η καλλιέργεια της κριτικής και δημιουργικής σκέψης που αποτελεί την πεμπτούσια της μαθηματικής εκπαίδευσης.

Η συγγραφή των βιβλίων της Δ' τάξης έγινε με τη συμβολή των επιστημονικών συμβούλων, δρ. Γιώργου Φιλίππου και δρ. Κώστα Χρίστου, καθηγητών του Πανεπιστημίου Κύπρου και την άμεση επίβλεψη της Ενδοτμηματικής Επιτροπής Μαθηματικών. Τη συγγραφή, εικονογράφηση, ηλεκτρονική σελίδωση και έκδοση ανέλαβε το Κλιμάκιο Μαθηματικών της Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προγραμμάτων, που αποτελείτο από ομάδα αποσπασμένων δασκάλων.

Θεωρώ τη νέα αυτή σειρά των βιβλίων Μαθηματικών μια από τις πιο αξιόλογες εκδόσεις της Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προγραμμάτων. Εκφράζω τις πιο θερμές μου ευχαριστίες προς όλους όσοι συνέβαλαν στην έκδοση αυτή.

Μιχάλης Σταυρίδης

Διευθυντής Δημοτικής Εκπαίδευσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδες

ΜΕΡΟΣ Α΄

Ενότητα 1 9-10

Ενότητα 2 11-14

ΜΕΡΟΣ Β΄

Ενότητα 3 15-17

Ενότητα 4 18-20

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Ενότητα 5 21-24

Ενότητα 6 25-28

ΜΕΡΟΣ Δ΄

Ενότητα 7 29-33

Ενότητα 8 34-38

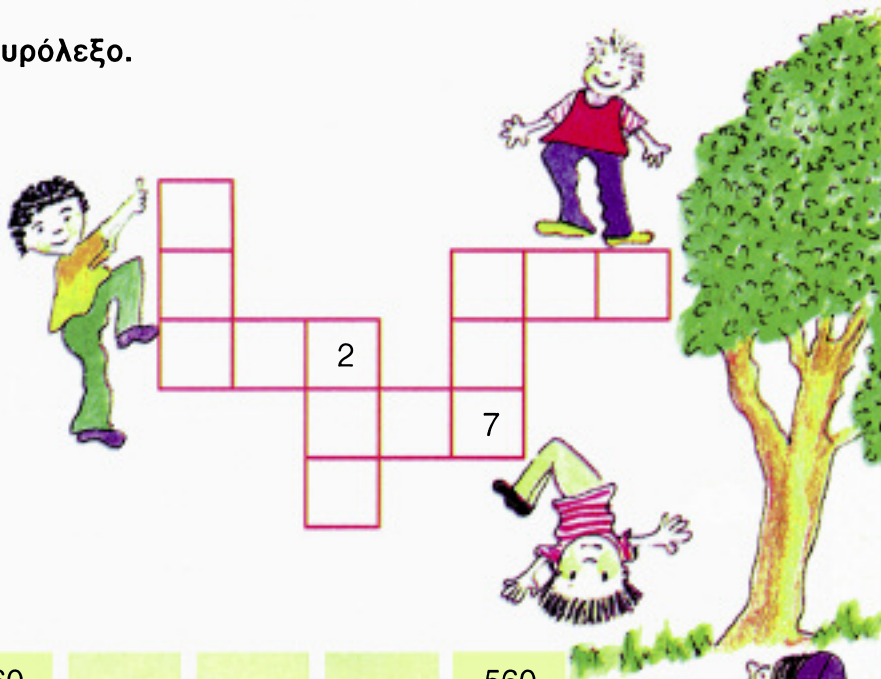
Όνομα:

Ημερομηνία:

Γράψε τους αριθμούς στο σταυρόλεξο.

διακόσια ογδόντα τρία
 τριακόσια τριάντα επτά
 τριακόσια ογδόντα έξι
 πεντακόσια τριάντα έξι
 εξακόσια εβδομήντα δύο
 οκτακόσια σαράντα επτά

Συνέχισε τα μοτίβα

210

260

310

360

.....

.....

.....

560

575

550

525

.....

475

.....

425

15

30

60

.....

.....

480

Κάνε τις πράξεις οριζόντια.

$$245 + 352 =$$

$$35 \times 2 =$$

$$685 - 452 =$$

$$360 \div 6 =$$

Κάνε τις πράξεις κατακόρυφα.

$$\begin{array}{r} 479 \\ + 286 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 703 \\ - 287 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 219 \\ \times 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 253 & 3 \\ \hline \end{array}$$

Λύσε το πρόβλημα.

Ο κ. Ζαχαρόπουλος έφτιαξε τάρτες φράουλας και ροδάκινου. Έβαλε τις τάρτες φράουλας σε 19 δίσκους. Σε κάθε δίσκο έβαλε 6 τάρτες. Αν οι τάρτες ροδάκινου ήταν 128, ποιες ήταν οι περισσότερες και πόσες;

Βάλε σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

Με 500 g αλεύρι η μητέρα φτιάχνει 40 κουλουράκια. Πόσα κουλουράκια μπορεί να φτιάξει με 1 kg αλεύρι;

40

60

80

100

Ποιος είναι ο αριθμός του λαχείου;

ΚΡΑΤΙΚΟ ΛΑΧΕΙΟ

Αριθμός λαχείου:

- είναι τριψήφιος αριθμός
- το ψηφίο των εκατοντάδων είναι τριπλάσιο από το ψηφίο των μονάδων
- το ψηφίο των εκατοντάδων και το ψηφίο των δεκάδων δίνουν άθροισμα 12
- το ψηφίο των δεκάδων είναι τριπλάσιο από το ψηφίο των μονάδων
- το άθροισμα των ψηφίων του αριθμού είναι 14.

Πόσα κραγιόνια υπάρχουν από το κάθε χρώμα;

Σε ένα κουτί έχει κόκκινα, κίτρινα, πράσινα και μπλε κραγιόνια.

- όλα τα κραγιόνια είναι 40
- τα κόκκινα και τα κίτρινα κραγιόνια είναι μαζί 20
- τα κόκκινα είναι τριπλάσια από τα κίτρινα
- τα κόκκινα και τα μπλε κραγιόνια είναι μαζί 23
- τα πράσινα και τα κίτρινα κραγιόνια είναι μαζί 17.

Στο κουτί υπάρχουν : κόκκινα κραγιόνια

..... κίτρινα κραγιόνια

..... μπλε κραγιόνια

..... πράσινα κραγιόνια

Όνομα: Ημερομηνία:

Παρατήρησε τους αριθμούς που είναι γραμμένοι στις καρτέλες και γράψε:

1 752

4 800

3 541

2 950

3 752

1 948

5 802

4 999

- τους αριθμούς που είναι μεταξύ των αριθμών 1 000 και 3 000

.....

- τους αριθμούς που είναι μεγαλύτεροι από τον αριθμό 3 000

.....

- τους αριθμούς που η διαφορά τους είναι 2 000

.....

- τους δύο αριθμούς με τη μεγαλύτερη διαφορά

.....

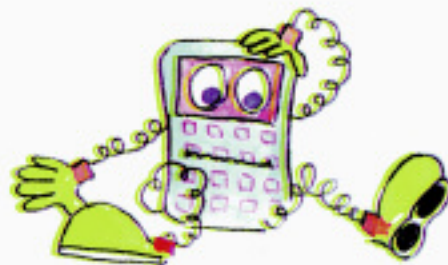
Κάνε τις πράξεις οριζόντια.

$3\,524 + 2\,423 =$

$450 \times 8 =$

$8\,956 - 3\,624 =$

$936 \div 3 =$

Κάνε τις πράξεις κατακόρυφα.

$$\begin{array}{r} 2\,538 \\ + 3\,863 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4\,983 \\ - 2\,874 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 408 \\ \times 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 4\,305 & 9 \\ \hline \end{array}$$

Στρογγύλεψε τους αριθμούς στην πλησιέστερη δεκάδα.

58

.....

102

.....

39

.....

214

.....

Στρογγύλεψε τους αριθμούς στην πλησιέστερη εκατοντάδα.

380

.....

5 198

.....

1713

.....

1 806

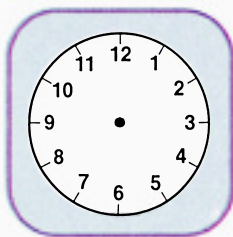

.....

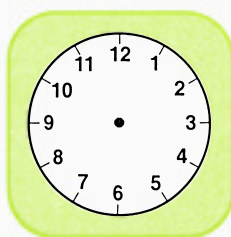

Βάλε τους δείχτες στα ρολόγια.

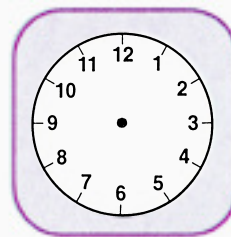
Η Κωνσταντίνα πήγε στο κολυμβητήριο στις 5:30 μ.μ. και έφυγε μετά από 45 λεπτά. Ακολούθως χρειάστηκε 15 λεπτά για να πάει στο σπίτι της γιαγιά της. Έμεινε εκεί για 55 λεπτά. Ποια ώρα επέστρεψε στο σπίτι;

Η Κωνσταντίνα πήγε
στο κολυμβητήριο.

Η Κωνσταντίνα πήγε
στη γιαγιά της.

Η Κωνσταντίνα
επέστρεψε σπίτι.

Στην τάξη μας έχει 25 παιδιά. Τα $\frac{3}{5}$ των παιδιών είναι αγόρια.

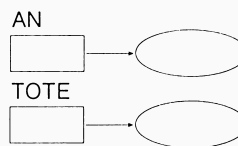
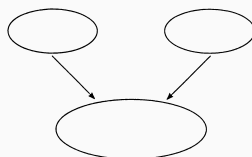
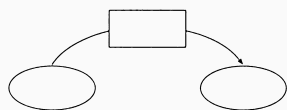
Τι μέρος των παιδιών είναι τα κορίτσια;

Πόσα είναι τα αγόρια;

Πόσα είναι τα κορίτσια;

Λύσε τα πιο κάτω προβλήματα χρησιμοποιώντας το κατάλληλο σχεδιάγραμμα.

(α) Ο κύριος Παύλος αγόρασε 45 κιβώτια μήλα για τη φρουταρία του. Κάθε κιβώτιο είχε 9 κιλά μήλα. Πόσα κιλά μήλα αγόρασε ο κύριος Παύλος;

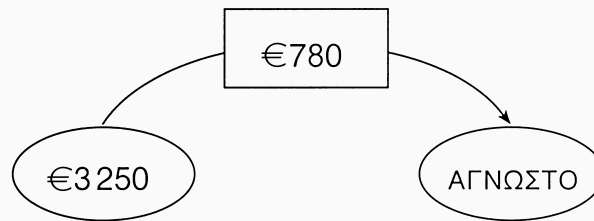
(β) Μια πόλη διαθέτει 8832 δωμάτια για τουρίστες. Πόσα δωμάτια θα διαθέτει η πόλη, αν κτιστούν ακόμα 974 δωμάτια;

(γ) Ο κ. Αντρέας αγόρασε για το τυπογραφείο του έναν ηλεκτρονικό υπολογιστή και έναν εκτυπωτή. Πλήρωσε συνολικά €4137. Αν ο εκτυπωτής στοίχιζε €749, πόσα στοίχιζε ο ηλεκτρονικός υπολογιστής;

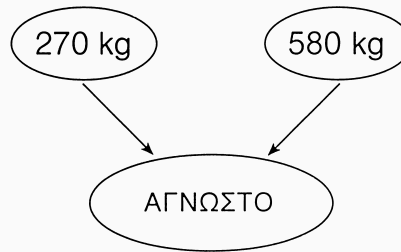

Διάλεξε ένα από τα σχεδιαγράμματα και γράψε ένα πρόβλημα με τις πληροφορίες που σου δίνονται σ' αυτό.

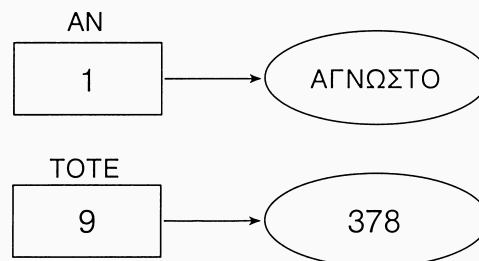
(α)

(β)

(γ)

Συμπλήρωσε τους αριθμούς που λείπουν.

$$\begin{array}{r} 3 \ 4 \ 3 \ \square \\ + \ 1 \ 7 \ 8 \ 9 \\ \hline \square \ 2 \ 2 \ 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \ 1 \ 4 \ \square \\ - \ \square \ 7 \ 6 \ 5 \\ \hline 1 \ \square \ \square \ 7 \end{array}$$

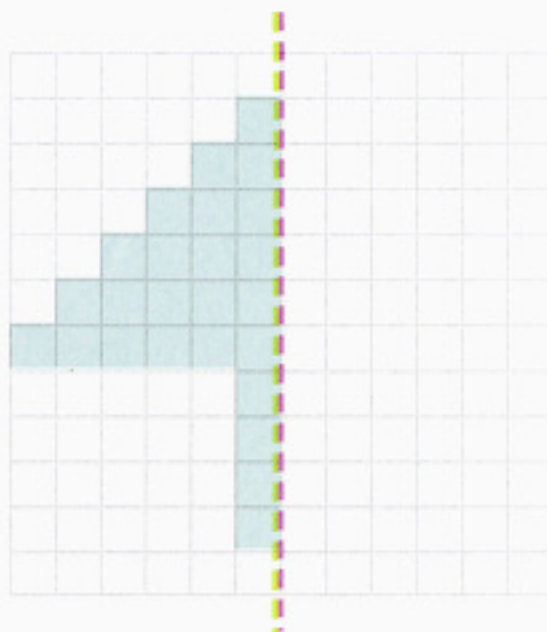
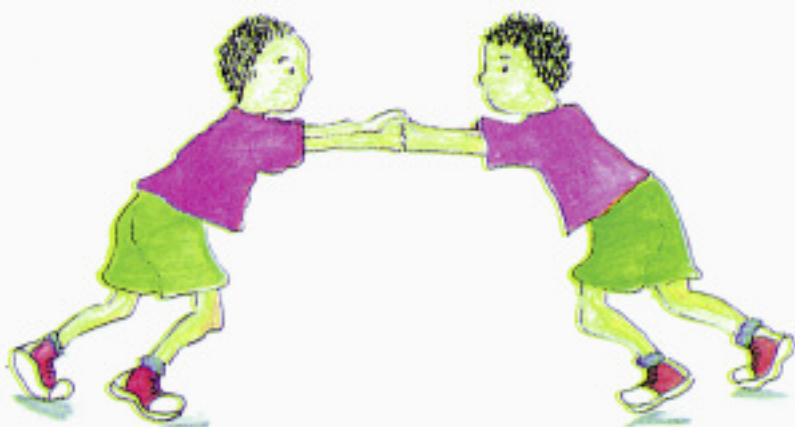
$$\begin{array}{r} 2 \ \square \ 5 \\ \times \quad \quad 8 \\ \hline \square \ \square \ 0 \ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \ \square \ 3 \ 5 \ 5 \\ \hline 3 \ 0 \ \square \end{array}$$

Συμμετρικό σχήμα.

Συμπλήρωσε το σχήμα για να γίνει συμμετρικό. Η διακεκομμένη γραμμή είναι ο άξονας συμμετρίας.

Λύσε το πρόβλημα.

Ο Αντρέας μπήκε στον ανελκυστήρα. Κατέβηκε 5 ορόφους, ανέβηκε 6 ορόφους και κατέβηκε 7 ορόφους. Βρέθηκε τότε στο δεύτερο όροφο. Σε ποιο όροφο βρισκόταν όταν μπήκε στον ανελκυστήρα;

- 12
- 11
- 10
- 9
- 8
- 7
- 6
- 5
- 4
- 3
- 2
- 1
- 0

Όνομα:

Ημερομηνία:

α) Γράψε στο κουτί τον αριθμό εξήντα πέντε χιλιάδες εβδομήντα.

β) Γράψε στα κουτιά τους αριθμούς αρχίζοντας από τον μικρότερο.

10001, 9998, 31516, 100000

γ) Γράψε στο κουτί τον αριθμό που είναι κατά μία μονάδα μικρότερος από τον αριθμό 10010.

Βάλε σε κύκλο την ορθή απάντηση.

$235 \times 10 = \dots\dots\dots$

α) 2 350

β) 23 500

γ) 235 000

$48 \times 30 = \dots\dots\dots$

α) 144

β) 1 440

γ) 14 400

Κάνε τις πράξεις.

$$\begin{array}{r} 48 \\ \times 17 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 545 \\ \times 34 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 5\,850 & 26 \\ \hline \end{array}$$

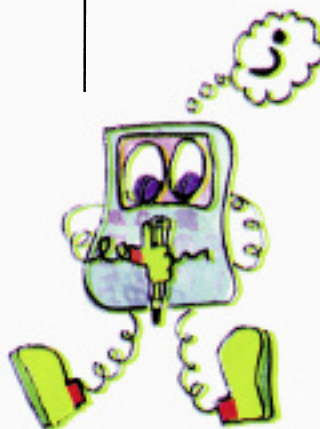
$$\begin{array}{r|l} 25\,954 & 38 \\ \hline \end{array}$$

Βρες το αποτέλεσμα.

α) $(50\,425 + 120) - 120 =$

β) $(78\,129 - 3\,425) + 425 =$

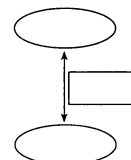
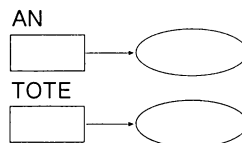
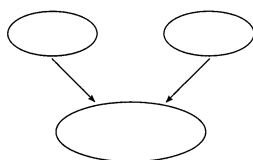
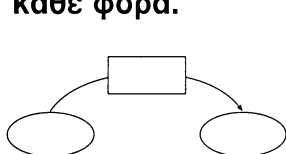

Γράψε το όνομα κάθε γραμμής (ευθεία, ευθύγραμμο τμήμα, ημιευθεία).

Λύσε τα πιο κάτω προβλήματα, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο σχεδιάγραμμα κάθε φορά.

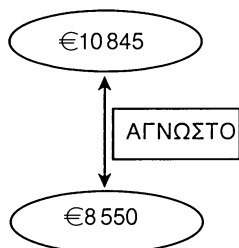

α) Σε μια αποθήκη σιτηρών έχει αποθηκευμένο σιτάρι και κριθάρι. Το σιτάρι είναι 15 000 kg περισσότερα από το κριθάρι. Αν το σιτάρι είναι 50 000 kg, πόσο είναι το κριθάρι;

β) Ο ετήσιος μισθός του κ. Κώστα είναι €18.950. Αποταμίευσε φέτος €1890. Πόσα χρήματα ξόδεψε φέτος ο κ. Κώστας;

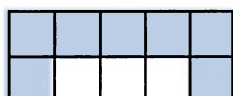
Γράψε ένα δικό σου πρόβλημα χρησιμοποιώντας τις πληροφορίες που δίνονται στο σχεδιάγραμμα.

Blank area for writing a problem using the information from the diagram above.

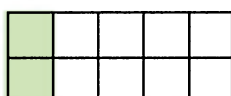
Βάλε σε κύκλο το δεκαδικό αριθμό που δείχνει το σκιασμένο μέρος του σχήματος.

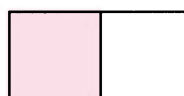
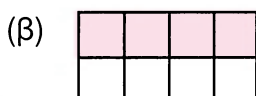
α) 0,3 β) 0,5 γ) 0,7 δ) 0,9

Γράψε ισοδύναμα κλάσματα.

$$\frac{1}{5} = \frac{\quad}{\quad}$$

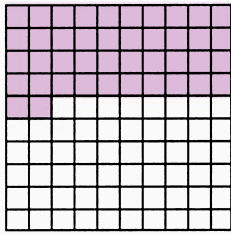

$$\frac{4}{8} = \frac{\quad}{\quad} = \frac{\quad}{\quad}$$

(γ) $\frac{3}{9} = \frac{\quad}{\quad}$

10

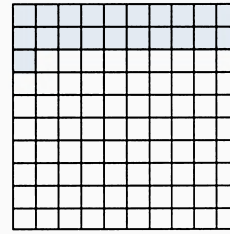
α) Βάλε σε κύκλο το δεκαδικό ή τον κλασματικό αριθμό που μας δείχνει το χρωματισμένο μέρος κάθε σχήματος.

α) 42

β) 0,42

γ) 42,100

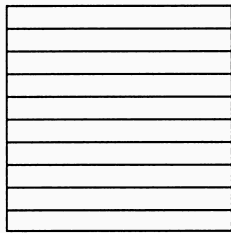

α) $\frac{21}{100}$

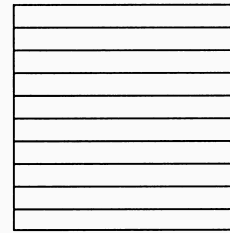
β) $\frac{2}{10}$

γ) $\frac{1}{5}$

β) Σε κάθε σχήμα χρωμάτισε το μέρος της επιφάνειας που αντιστοιχεί στο δεκαδικό ή τον κλασματικό αριθμό που είναι γραμμένος δίπλα από αυτό.

0,3

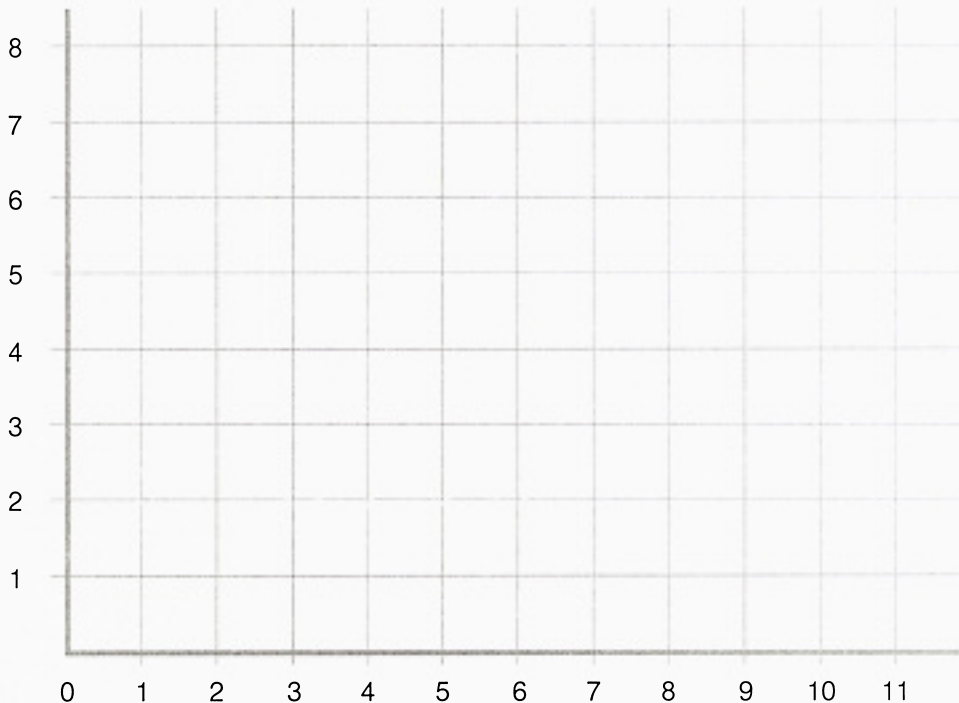

$\frac{7}{10}$

11

Τοποθέτησε τα σημεία στο τετραγωνισμένο χαρτί και ένωσέ τα με τη σειρά που σου δίνονται, για να θρεις το κρυμμένο σχήμα.

Σημεία: (1,3), (1,5), (3,7), (5,7), (7,5), (7,3), (5,1), (3,1), (1,3)

12

Λύσε το πρόβλημα.

Δύο ακέραιοι αριθμοί δίνουν άθροισμα 548. Ο ένας είναι μεγαλύτερος από τον άλλο κατά 48 μονάδες. Ποιοι είναι οι δύο αριθμοί;

Όνομα:

Ημερομηνία:

Κάνε τις πράξεις.

$$\begin{array}{r} 42\,329 \\ + 29\,785 \\ \hline \end{array}$$

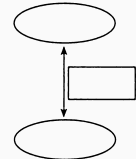
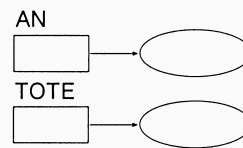
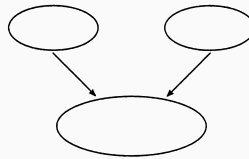
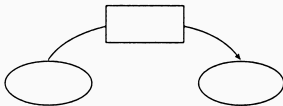
$$\begin{array}{r} 85\,761 \\ - 28\,976 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3\,502 \\ \times 28 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 50\,436 & 18 \\ \hline \end{array}$$

Λύσε τα πιο κάτω προβλήματα, χρησιμοποιώντας τον κατάλληλο συνδυασμό σχεδιαγραμμάτων.

- α) Ο κύριος Αριστοτέλης θέλει να αγοράσει έπιπλα για το σπίτι του που στοιχίζουν €2500 και ένα μεταχειρισμένο αυτοκίνητο που στοιχίζει €4250. Έχει μόνο €4500. Πόσα χρήματα χρειάζεται ακόμα;

- β) Τρεις καλοί φίλοι, ο Μιχάλης, ο Κώστας και ο Γιώργος έχουν συλλογές από σπάνια νομίσματα. Ο Μιχάλης έχει 115 σπάνια νομίσματα. Ο Κώστας έχει 270 σπάνια νομίσματα. Ο Γιώργος έχει 30 νομίσματα λιγότερα από τα νομίσματα που έχουν ο Μιχάλης και ο Κώστας μαζί. Πόσα νομίσματα έχει ο Γιώργος;

Συμπλήρωσε το μοτίβο.

0,2	0,4	0,6					
-----	-----	-----	--	--	--	--	--

Χρωμάτισε τα κουτιά με τους αριθμούς που είναι μεταξύ του 4,5 και του 5,4.

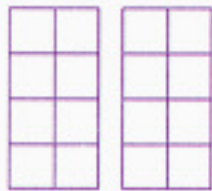
4,44	5,45	4,55	5,14	5,04	5,41	4,05	4,95
------	------	------	------	------	------	------	------

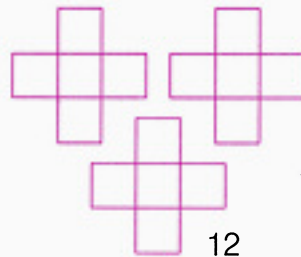
Χρωμάτισε σε κάθε ομάδα σχημάτων το μέρος που είναι γραμμένο κάτω από αυτό.

$$\frac{5}{2}$$

$$\frac{13}{8}$$

$$\frac{12}{5}$$

α) Μετέτρεψε τα καταχρηστικά κλάσματα σε μεικτούς αριθμούς.

$$\frac{3}{2} = \square$$

$$\frac{15}{4} = \square$$

$$\frac{7}{5} = \square$$

$$\frac{21}{9} = \square$$

β) Μετέτρεψε τους μεικτούς αριθμούς σε καταχρηστικά κλάσματα .

$$4 \frac{1}{5} = \square$$

$$2 \frac{1}{6} = \square$$

$$8 \frac{5}{9} = \square$$

$$3 \frac{2}{3} = \square$$

Βάλε σε κύκλο την απάντηση που ταιριάζει σε κάθε ερώτηση.

α) Πόσο είναι το μήκος ενός μολυβιού; 15 km 15 m 15 cm

β) Πόσο είναι το ύψος μιας πόρτας; 2 km 2 m 2 cm

γ) Πόσο είναι το ύψος ενός ποτηριού; 9 km 9 m 9 cm

δ) Πόσο είναι το ύψος ενός βουνού; 2 km 2 m 2 cm

ε) Πόσο είναι το πλάτος ενός βιβλίου; 21 km 21 m 21 cm

Συμπλήρωσε στις πιο κάτω δηλώσεις τις κατάλληλες μονάδες μέτρησης.

(kg, g, L, ml, cm, m)

α) Ένα κουτάλι χωρεί 7

β) Ένα παγούρι χωρεί 7

γ) Μια γαλοπούλα ζυγίζει 7

δ) Το κέρμα των 50σ ζυγίζει 7

ε) Το μήκος ενός δωματίου είναι 7

στ) Το πάχος ενός τούβλου είναι 7

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ “ Η ΔΡΟΣΙΑ “ Πρόγραμμα Δραστηριοτήτων			
1	Πρόγευμα	7:30	7:30 π.μ.
2	Περίπατος	9:00	
3	Γεύμα	13:00	
4	Ανάπαυση	14:30	
5	Ψυχαγωγία	16:15	
6	Δείπνο	19:30	
7	Ύπνος	22:00	

Κύριοι απόδημοι	
Χώρα	Αριθμός αποδήμων
Μεγάλη Βρετανία	180 000
Αυστραλία	60 000
ΗΠΑ	25 000
Καναδάς	10 000

αριθμός αποδήμων

Μεγάλη
Βρετανία

Αυστραλία

ИПА

Καναδάς

Χώρα

Όνομα:

Ημερομηνία:

Συμπλήρωσε τους αριθμούς που λείπουν.

793 697

793 699

793 702

Γράψε το αριθμητικό σύμβολο που ταιριάζει με το όνομα κάθε αριθμού.

επτακόσιες χιλιάδες επτακόσια

εννιακόσιες χιλιάδες ενενήντα

εξακόσιες χιλιάδες έξι

Συνέχισε τα μοτίβα.

150 200

150 250

150 300

908 405

908 400

908 395

15 000

30 000

60 000

Κάνε τις πράξεις οριζόντια.

$$405\,230 + 212\,520 = \dots\dots\dots$$

$$4\,320 \times 200 = \dots\dots\dots$$

$$503\,480 - 202\,370 = \dots\dots\dots$$

$$150\,000 \div 1\,000 = \dots\dots\dots$$

Κάνε τις πράξεις κατακόρυφα.

$$\begin{array}{r} 530\,289 \\ + 759\,882 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 683\,450 \\ - 198\,549 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3\,305 \\ \times 298 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 457\,170 & 42 \\ \hline \end{array}$$

Συμπλήρωσε.

$$1 \text{ L} = \quad \text{ml}$$

$$500 \text{ ml} = \quad \text{L}$$

$$4 \frac{1}{2} \text{ kg} = \quad \text{g}$$

$$4 \frac{1}{4} \text{ L} = \quad \text{ml}$$

$$2000 \text{ ml} = \quad \text{L}$$

$$6 \frac{1}{4} \text{ kg} = \quad \text{g}$$

$$2500 \text{ g} = \quad \text{kg}$$

$$5500 \text{ g} = \quad \text{kg}$$

Λύσε τα πιο κάτω προβλήματα, χρησιμοποιώντας τον κατάλληλο συνδυασμό σχεδιαγραμμάτων κάθε φορά.

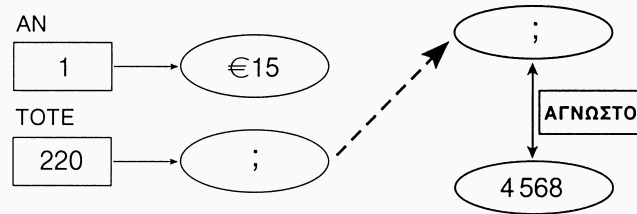
AN → TOTE →			
AN → TOTE →			AN → TOTE →

α) Ο Κώστας αγόρασε ένα διαμέρισμα αξίας €126.000. Έδωσε προκαταβολή €90.000. Το υπόλοιπο ποσό θα το πληρώσει σε 45 ίσες μηνιαίες δόσεις. Πόσα χρήματα θα δίνει σε κάθε δόση;

β) Στην αποθήκη παραγωγής χυμών υπάρχουν 356 κιβώτια με χυμούς πορτοκαλιού. Κάθε κιβώτιο έχει 24 κουτιά χυμούς. Στην αποθήκη υπάρχουν και 2356 κουτιά με χυμό ροδάκινου. Πόσα είναι όλα τα κουτιά χυμών που υπάρχουν στην αποθήκη;

7

Γράψε ένα δικό σου πρόβλημα χρησιμοποιώντας τις πληροφορίες που δίνονται στο σχεδιάγραμμα.

Blank area for writing a problem, with a pencil icon at the top left.

8

Συμπλήρωσε τις εξισώσεις.

$$\frac{3}{8} + \frac{2}{8} = \frac{\square}{\square}$$

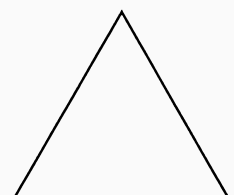
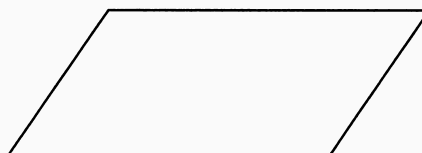
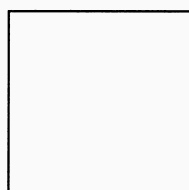
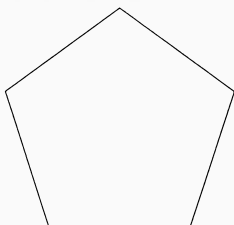
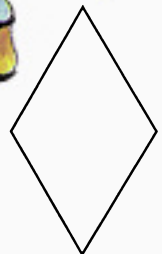
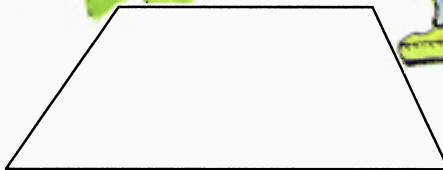
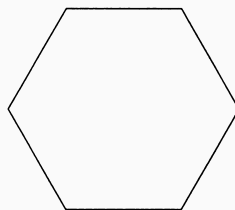
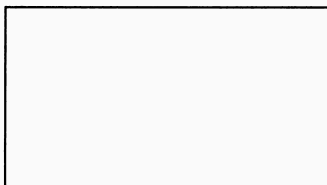
$$\frac{5}{6} - \frac{2}{6} = \frac{\square}{\square}$$

$$\frac{6}{10} + \frac{\square}{\square} = \frac{9}{10}$$

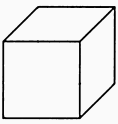
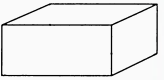
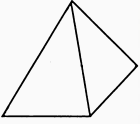
9

Ονόμασε τα πιο κάτω σχήματα.

Συμπλήρωσε τον πιο κάτω πίνακα.

Στερεό	Αριθμός εδρών	Αριθμός ακμών	Αριθμός κορυφών	Όνομα στερεού
				
				
				
				

Γράψε σε κάθε σχήμα τον αριθμό που ταιριάζει.

Κάθε σχήμα αντιπροσωπεύει ένα αριθμό.

$$\bigcirc \times \bigcirc = \triangle$$

$$\triangle + 100 = 1000$$

$$\triangle \div \square = 100$$

$$\bigcirc - \square = 21$$

Όνομα: _____ Ημερομηνία: _____

Κάνε τις πράξεις.

$$\begin{array}{r} 851\,032 \\ + 129\,789 \\ \hline \end{array}$$

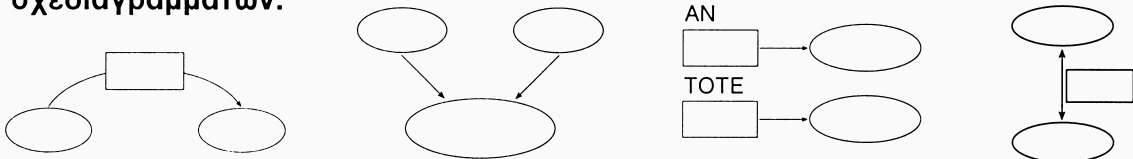
$$\begin{array}{r} 850\,310 \\ - 294\,597 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1\,573 \\ \times 608 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 240\,160 & 38 \\ \hline \end{array}$$

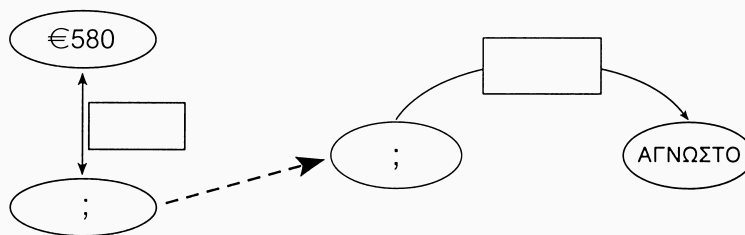
Λύσε το πιο κάτω πρόβλημα, χρησιμοποιώντας τον κατάλληλο συνδυασμό σχεδιαγραμμάτων.

Το χωριό του Γιώργου έχει 1 250 κατοίκους. Το χωριό της Σοφίας έχει 170 κατοίκους λιγότερους από το χωριό του Γιώργου. Το χωριό του Νίκου έχει τόσους κατοίκους όσους το χωριό του Γιώργου και της Σοφίας μαζί. Πόσους κατοίκους έχει το χωριό του Νίκου;

Συνέχισε το πρόβλημα, ώστε να λύνεται με τον πιο κάτω συνδυασμό σχεδιαγραμμάτων.

Ο Πέτρος κατέθεσε στο σχολικό ταμειευτήριο €580.

Βρες την απάντηση.

α) Η Καρολίνα Σάπο από την Ουγγαρία είναι η πρωταθλήτρια δρόμου στα 25000 m. Πόσα χιλιόμετρα είναι τα 25000 m;

β) Η απόσταση μεταξύ Λευκωσίας και Λάρνακας είναι 51km. Πόσα μέτρα είναι τα 51km;

γ) Πόσο μπορεί να είναι το ύψος ενός αστυνομικού; 1 m, 1,8 m, 5 m, 3,5 m;

δ) Ο κ. Χρίστος θέλει να καλύψει το πάτωμα του καταστήματός του με μάρμαρα. Το πάτωμα έχει εμβαδό 40 m². Το κάθε μάρμαρο έχει πλευρά 50 cm. Πόσα μάρμαρα θα χρειαστεί ο κ. Χρίστος;

Βάλε ν στη στήλη που ταιριάζει.

Επιφάνεια	Εμβαδό μικρότερο από 1 m ²	Εμβαδό μεγαλύτερο από 1 m ²
Το πάτωμα της κουζίνας		
Η πινακίδα της τάξης σου		
Η πόρτα του δωματίου σου		
Το εξώφυλλο του βιβλίου σου		

Συμπλήρωσε τον πίνακα.

Κλίμακα: 1:100	Μήκος στο σχέδιο	Πραγματικό μήκος
Το ύψος μιας πολυκατοικίας		26 m
Το ύψος μιας εκκλησίας		12,5 m
Το μήκος ενός λεωφορείου		9 m
Το μήκος ενός γηπέδου		100 m

7

Λύσε τα πιο κάτω προβλήματα.

- α) Σε ένα λεωφορείο έχει άντρες, γυναίκες και παιδιά. Το $\frac{1}{5}$ των επιβατών είναι παιδιά και τα $\frac{2}{5}$ των επιβατών είναι γυναίκες. Τι μέρος των επιβατών είναι οι άντρες;

- β) Ο κ. Γιάννης έχει στη φάρμα του κότες, πάπιες και κουνέλια. Οι κότες είναι τα $\frac{3}{8}$ των ζώων και οι πάπιες τα $\frac{2}{8}$. Τι μέρος των ζώων είναι τα κουνέλια;

8

Λύσε το πιο κάτω πρόβλημα, παίρνοντας πληροφορίες από τον τιμοκατάλογο.

Η μητέρα αγόρασε μια φούστα, ένα παντελόνι και δύο ζευγάρια κάλτσες. Πόσα πλήρωσε;

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Παντελόνια	€24,50
Φούστες	€16,00
Κάλτσες	€2,50
Πουκάμισα	€12,75
Σακάκια	€44,50

9

Συμπλήρωσε στις πιο κάτω προτάσεις τις συντομογραφίες π.Χ. ή μ.Χ.

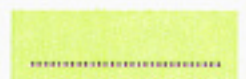
Ο Απόστολος Βαρνάβας δίδαξε το Χριστιανισμό στην Κύπρο το 45

Ο Παρθενώνας χτίστηκε τον 5ο αιώνα

10

Γράψε σε ποιο αιώνα έγιναν τα πιο κάτω γεγονότα.

- α) Ο Μέγας Αλέξανδρος πέθανε το 323 π.Χ.

- β) Η πρώτη ατομική βόμβα ρίχτηκε στη Χιροσίμα της Ιαπωνίας από τις Η.Π.Α. στις 6 Αυγούστου του 1945 μ.Χ.

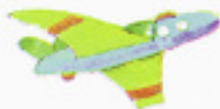

Βρες πόσο στοιχίζει το κάθε παιχνίδι.

στοιχίζουν

€8,00

στοιχίζουν

€8,75

στοιχίζουν

€5,00

στοιχίζουν

€5,75

Κάνε τις πράξεις.

$$\begin{array}{r} 802\,954 \\ + 189\,408 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 403\,745 \\ - 258\,150 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2401 \\ \times 109 \\ \hline \end{array}$$

507 153	15
---------	----

Συμπλήρωσε τον πίνακα και σχεδίασε τα ορθογώνια.

Σχήμα	Μήκος	Πλάτος	Περίμετρος	Εμβαδό
A	5 cm	2 cm		
B	4 cm		12 cm	
Γ			14 cm	12 cm ²
Δ	5 cm			25 cm ²

Χωρίς να κάνεις τις διαιρέσεις γράψε κάτω από κάθε ψηφίο τους αριθμούς που διαιρούνται ακριβώς με το 2, ή το 5 ή το 10.

÷2	÷5	÷10
	375	

Διάβασε τις πληροφορίες και γράψε στο κουτί ποιος αριθμός είναι.

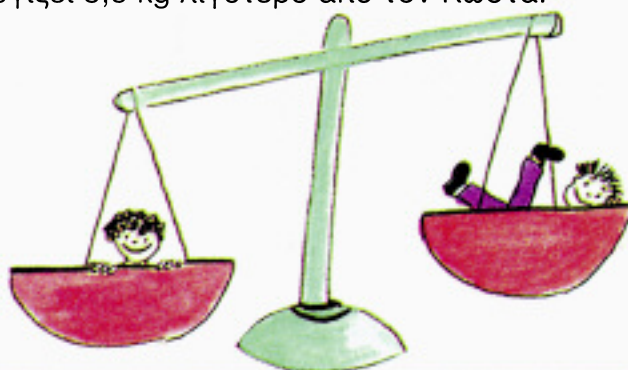
- είναι τετραψήφιος αριθμός που διαιρείται με το 5 και όχι με το 10
- το ψηφίο των δεκάδων είναι κατά 2 μεγαλύτερο από το ψηφίο των μονάδων
- το ψηφίο των εκατοντάδων είναι κατά 2 μικρότερο από το ψηφίο των μονάδων
- το άθροισμα των ψηφίων του αριθμού είναι ίσο με 24.

Λύσε τα πιο κάτω προβλήματα.

α) Το μήκος ενός δωματίου είναι $3\frac{3}{4}$ m. Το πλάτος του είναι 85 cm μικρότερο από το μήκος του. Πόσο είναι το πλάτος του δωματίου;

β) Ο Κώστας ζυγίζει 42 kg. Ο Μάριος ζυγίζει 3,5 kg λιγότερο από τον Κώστα. Πόσο ζυγίζει ο Μάριος;

Το 2 και το 6 είναι κοινοί παράγοντες του 12 και του 18. Γράψε ακόμα έναν κοινό παράγοντα των αριθμών αυτών.

Απλοποίησε τα πιο κάτω κλάσματα.

$$\frac{10}{12} = \frac{\quad}{\quad}$$

$$\frac{8}{16} = \frac{\quad}{\quad}$$

Γράψε στο κουτί τον αριθμό που λείπει.

α) $3 \frac{1}{5} = \square + \frac{1}{5}$

β) $4 \frac{2}{7} - \square = 2 \frac{4}{7}$

γ) $1 - \left(\frac{1}{8} + \frac{2}{8} \right) = \square$

Γράψε στο κουτί το σύμβολο που ταιριάζει (=, <, >).

$$\frac{1}{2} \square \frac{7}{14}$$

$$\frac{8}{32} \square \frac{4}{36}$$

$$\frac{18}{45} \square \frac{6}{30}$$

Συμπλήρωσε το μοτίβο.

$\frac{1}{3}, \frac{2}{3}, 1, 1 \frac{1}{3}, \dots, \dots, \dots$

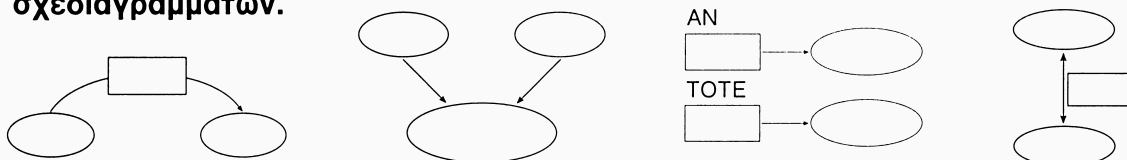
Συμπλήρωσε τον πίνακα.

ΚΛΑΣΜΑ	ΔΕΚΑΔΙΚΟ ΚΛΑΣΜΑ	ΔΕΚΑΔΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ
$\frac{1}{2}$		
	$\frac{6}{10}$	
		0,15
	$\frac{25}{100}$	

12

Λύσε το πιο κάτω πρόβλημα, χρησιμοποιώντας τον κατάλληλο συνδυασμό σχεδιαγραμμάτων.

Ένα εργοστάσιο κατασκεύασε 10 200 παιδικά παντελόνια. Τα έβαλε σε κιβώτια που χωρούσαν 50 παντελόνια το καθένα. Από τα κιβώτια αυτά 164 στάληκαν στο εξωτερικό. Πόσα κιβώτια έμειναν στην αποθήκη του εργοστασίου;

13

Διάβασε και συμπλήρωσε τους αριθμούς στην κατάλληλη θέση.

Στο περιβάλλον του κυρίου Παύλου έχει πορτοκαλιές, λεμονιές και μανταρινιές. Οι πορτοκαλιές είναι περισσότερες από τις μανταρινιές. Οι λεμονιές είναι όσες είναι οι πορτοκαλιές και οι μανταρινιές μαζί.

Συμπλήρωσε στις πιο κάτω προτάσεις τους αριθμούς που είναι γραμμένοι στις καρτέλες.

1 500

48

80

32

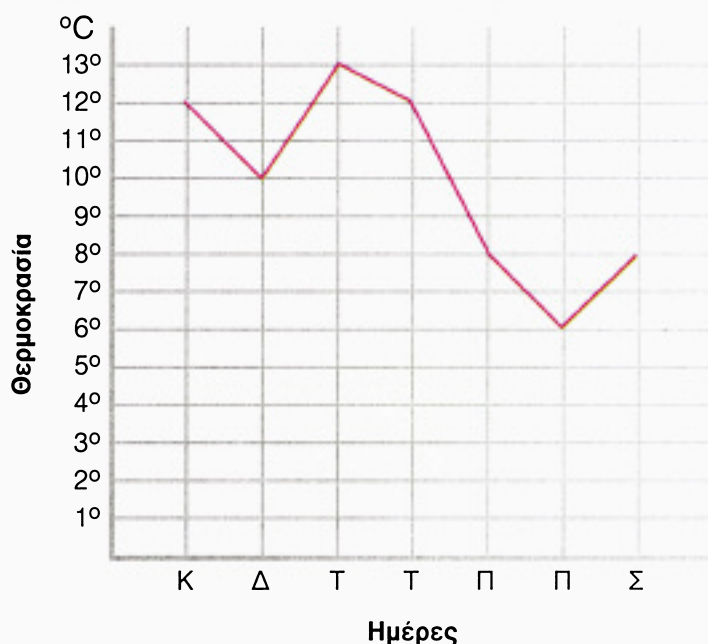
3 000

160

Όλα τα δέντρα στο περιβάλλον του κυρίου Παύλου είναι Οι λεμονιές είναι , οι πορτοκαλιές είναι και οι μανταρινιές είναι Ο κύριος Παύλος έκοψε λεμόνια και πούλησε τα μισά. Του έμειναν λεμόνια.

14

Μελέτησε την πιο κάτω γραφική παράσταση και συμπλήρωσε.

15

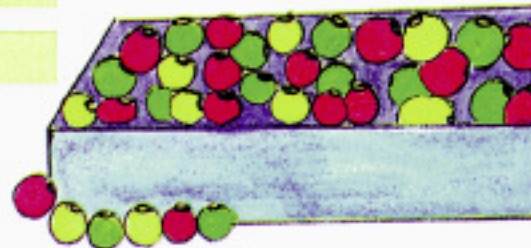
Σε ένα κουτί έχει κόκκινες, κίτρινες και πράσινες χάντρες. Η Μαρία έκλεισε τα μάτια και πήρε μια χάντρα.

Συμπλήρωσε τα πιο κάτω με τις λέξεις: πιθανό, αδύνατο.

Η Μαρία πήρε μια μπλε χάντρα

Η Μαρία πήρε μια κίτρινη χάντρα

Η Μαρία πήρε μια πράσινη χάντρα

16

Πόσα λίτρα χυμό χωρεί το μπουκάλι;

Για να απαντήσεις στο ερώτημα μελέτησε προσεχτικά τα πιο κάτω:

Όνομα:

Ημερομηνία:

Κάνε τις πράξεις.

$$\begin{array}{r} 12\,518 \\ + 345\,289 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 200\,752 \\ - 19\,985 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1\,219 \\ \times 103 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 27\,081 & 27 \\ \hline \end{array}$$

Συμπλήρωσε τους αριθμούς που λείπουν.

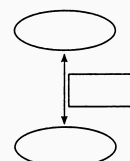
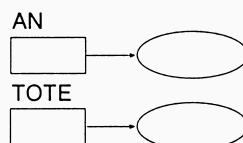
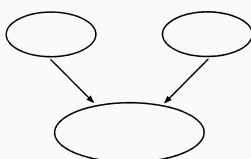
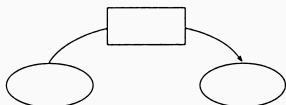
$$\begin{array}{r} \square\square\square 2\,5 \\ + 4\,8\square\square \\ \hline 1\,0\,0\,2\,3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5\square\square 0\,1 \\ - 1\,2\,3\square\square \\ \hline \square 2\,7\,2\,0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square 2\,0\,8 \\ \times \quad 1\square \\ \hline 1\square 0\square 0 \\ 3\,2\,0\,8 \\ \hline \square 8\,1\square 0 \end{array}$$

Λύσε το πιο κάτω πρόβλημα, χρησιμοποιώντας τον κατάλληλο συνδυασμό σχεδιαγραμμάτων.

Με €1425 μπορείς να αγοράσεις 3 τηλεοράσεις. Το πλυντήριο στοιχίζει €619.
Πόσο πιο ακριβό είναι το πλυντήριο από την τηλεόραση;

Διάβασε τις πληροφορίες και απάντησε στα ερωτήματα.

Σε ένα εργοστάσιο εργάζονται 167 άντρες και 274 γυναίκες.

α) Γράψε την ερώτηση που ταιριάζει για να βρεις απάντηση 441.

Ερώτηση:

β) Γράψε την ερώτηση που ταιριάζει για να βρεις απάντηση 107.

Ερώτηση:

Λύσε τα προβλήματα.

α) Ο Νίκος είναι $\frac{2}{5}$ του μέτρου πιο κοντός από τον πατέρα του. Το ύψος του πατέρα του Νίκου είναι 1,80 m. Πόσο ύψος έχει ο Νίκος;

β) Στο πορτοφόλι μου έχω 2 χαρτονομίσματα και 3 κέρματα, που όλα μαζί αξίζουν €15,08. Ποιας αξίας είναι τα χαρτονομίσματα και τα κέρματα που έχω στο πορτοφόλι μου;

γ) Μια ράπτρια αγόρασε 5 μέτρα κορδέλα και την έκοψε σε κομμάτια των 50 εκατοστωμέτρων. Πόσα κομμάτια έκοψε;

Βάλε σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

α) Με ένα λίτρο πορτοκαλάδα γεμίζουμε 4 ποτήρια. Πόσα ποτήρια θα γεμίσουμε με $3\frac{1}{2}$ λίτρα;

10

12

14

16

β) Πόσο γάλα μπορεί να χωρέσει ένα συνηθισμένο ποτήρι;

5 L

1,5 L

250 ml

15 ml

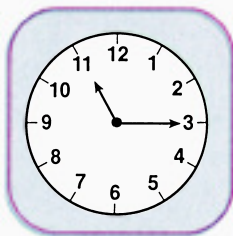

Λύσε τα προβλήματα.

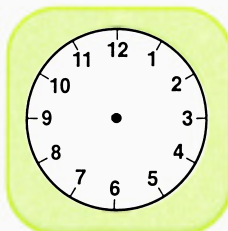
α) Η σωστή ώρα είναι 11:15 π.μ.

- το ρολόι του Κώστα είναι 10 λεπτά πίσω από τη σωστή ώρα.
- το ρολόι του Δημήτρη είναι 20 λεπτά πίσω από τη σωστή ώρα.
- το ρολόι του Αντρέα είναι 5 λεπτά πίσω από το ρολόι του Κώστα.

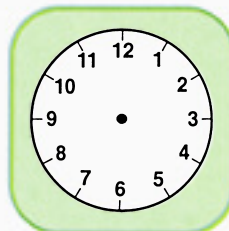
Βάλε στα κενά ρολόγια τους δείκτες για να δείξεις την ώρα που έδειχνε το ρολόι κάθε παιδιού.

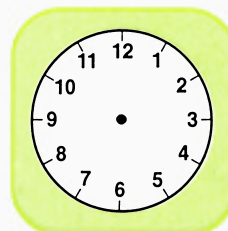
Ρολόι με τη σωστή ώρα

Ρολόι Κώστα

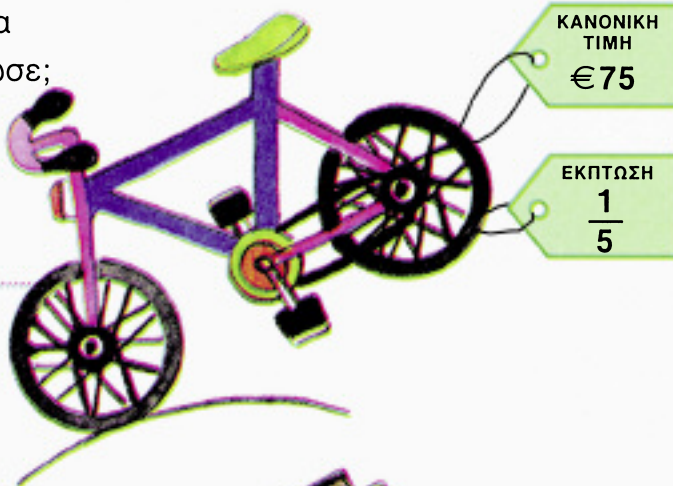

Ρολόι Δημήτρη

Ρολόι Αντρέα

β) Ο Γιώργος αγόρασε ένα ποδήλατο. Πόσα πλήρωσε;

Απάντηση:

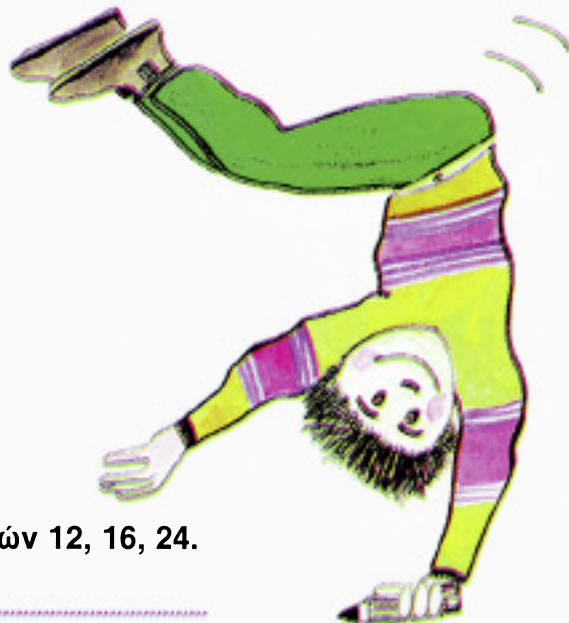
Κάνε τις πράξεις.

α) $\frac{3}{8} + \frac{5}{8} =$

β) $5\frac{4}{9} - 2\frac{2}{9} =$

γ) $5\frac{3}{7} + 2\frac{5}{7} =$

δ) $1\frac{2}{5} - \frac{3}{5} =$

Ποιοι είναι οι κοινοί διαιρέτες των αριθμών 12, 16, 24.

Απλοποίησε τα πιο κάτω κλάσματα.

α) $\frac{15}{30}$

β) $\frac{12}{40}$

Γράψε τους αριθμούς

5,4

3,25

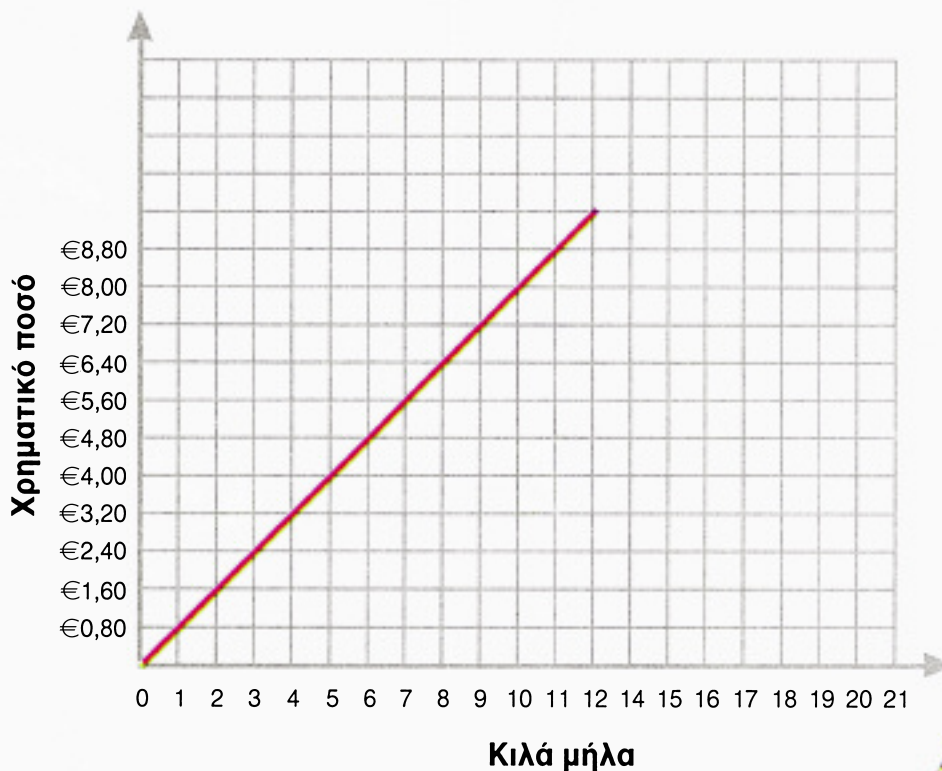
2,85

6,1

στη σειρά αρχίζοντας από το μικρότερο.

Μελέτησε τη γραφική παράσταση και απάντησε στα πιο κάτω ερωτήματα.

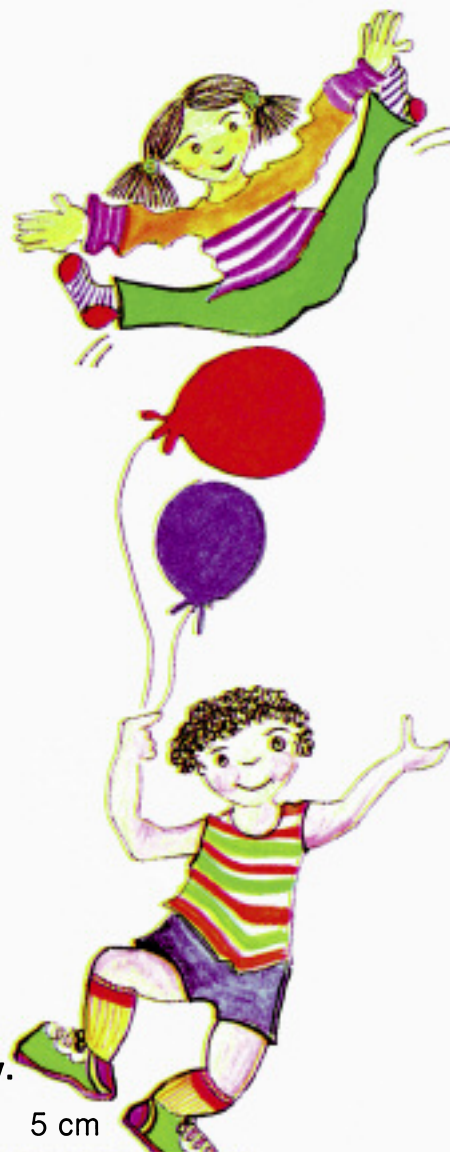
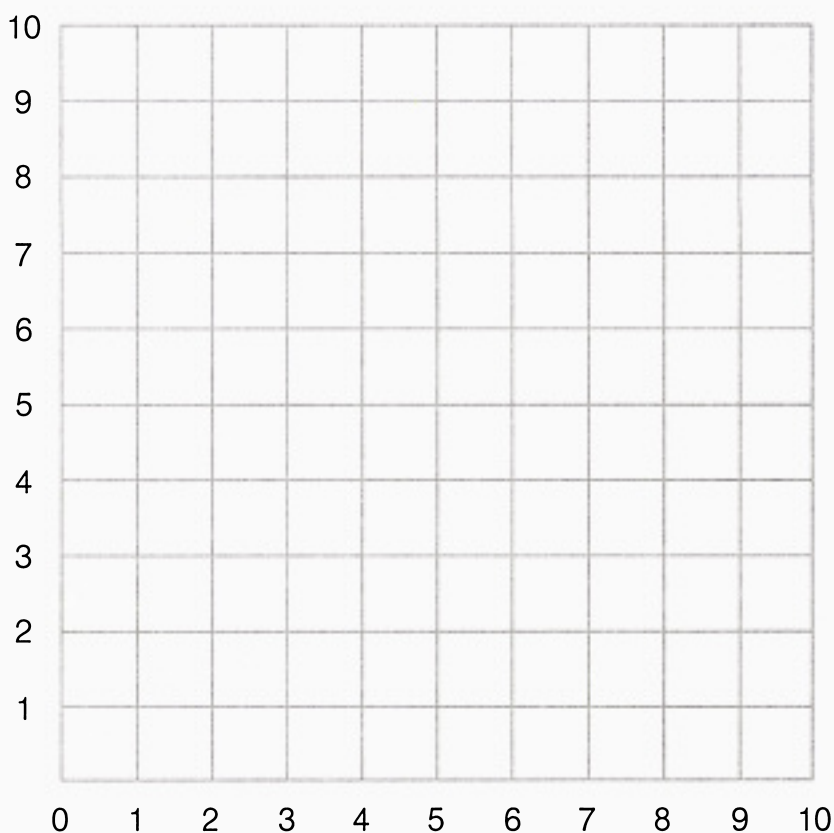
1. Πόσα θα πληρώσω για 4 kg μήλα;
2. Πόσα θα πληρώσω για 6 kg μήλα;
3. Με €7,20, πόσα κιλά μήλα μπορώ να αγοράσω;
4. Με €6,40, πόσα κιλά μήλα μπορώ να αγοράσω;
5. Πόσα θα πληρώσω για 24 kg μήλα;

13

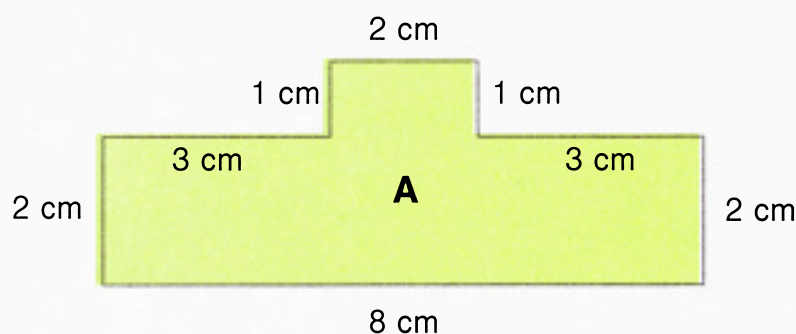
Βρες τα σημεία που ορίζουν τα πιο κάτω ζεύγη αριθμών και ένωσέ τα με τη σειρά που δίνονται για να φτιάξεις ένα σχέδιο.

(2,3) (4,5) (2,7) (4,7) (5,9) (6,7) (8,7) (6,5) (8,3) (5,1) (2,3)

14

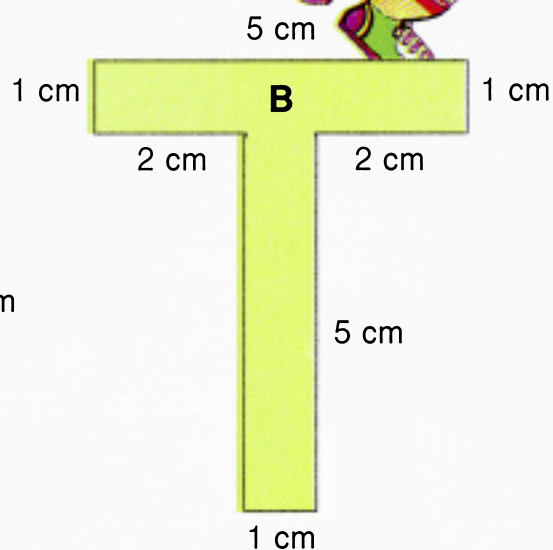
Βρες την περίμετρο και το εμβαδό των πιο κάτω σχημάτων.

ΣΧΗΜΑ Α

Περίμετρος: cm

Εμβαδό: cm

ΣΧΗΜΑ Β

Περίμετρος: cm

Εμβαδό: cm

